

De tong van honden

In Exodus 11:7 staat dat als de Israëlieten uittrekken uit het land Egypte, geen hond zijn tong scherpt. Hier staat het werkwoord 'charats', dat 'scherpen' betekent.

De combinatie van de twee woorden uit dit vers, namelijk 'charats', 'scherpen' en 'lashon', 'tong' komt ook voor in Jozua 10:21. Daar keren de Israëlieten terug na het verslaan van vijanden. Omdat het woord 'lashon' zowel 'tong' als 'taal' betekent, zou men de tekst in Jozua kunnen opvatten dat niemand zijn tong meer durfde roeren, dat niemand nog iets tegen de Israëlieten meer in te brengen had.

Diverse vertalingen geven de verzen zoals die in het Hebreeuws voorkomen zo weer:
HSV en Oussoren: geen hond zal zijn tong roeren.

Tora, de vertaling van Strom en Buijs: Geen hond verroert zijn tong.

Chouraqui: pas un chien ne jappera de sa langue (geen hond zal (met) zijn tong blaffen).

Buber-Rosenzweig: Kein Hund soll seine Zung regen (geen hond zal zijn tong roeren).

De NBV21 vertaalt op beide plaatsen deze uitdrukking met een volkomen andere beeldspraak, namelijk dat 'geen haar gekrenkt zal worden'.

In de Joodse traditie wordt door verschillende uitleggers de betekenis 'scherpen' aangehouden (Rashi, Vredenburg, de Soncino-uitgave). Anderen, zoals Ibn Ezra en Munk vertalen, net als in de Talmud: 'blaffen' of 'bijten'. Het woordenboek van Brown-Driver-Briggs zegt dat de betekenis is 'geluid maken', terwijl het uitgebreid Hebreeuws-Arameese Woordenboek het heeft over 'bedreigen'.

Benno Jacob heeft het over 'de tanden laten zien'.

Houtman zegt in zijn commentaar op Exodus dat bedoeld is 'grommend zijn bek open doen', 'dreigend grommen'.

Volgens het woordenboek van Brown-Driver-Briggs betekent het scherp zijn van de tong 'geluid maken'. Het 'Hebreeuws-Arameese Lexicon' heeft het over 'bedreigen', 'een vijandelijke beweging maken met de tong'. Dus 'dreigend grommen'.

Hamilton zegt in zijn commentaar op Exodus dat het beeld van de hondentong te maken heeft met de gewoonte van een hond om met zijn tong uit de bek te laten hangen.

Kan men met behulp van alle vertalingen en commentaren tot een idee komen over wat in Exodus 11:7 (en Jozua 10:21) bedoeld kan zijn?

Mijn eigen gedachte is dat als een hond zijn tong 'scherpt', hij de (scherpe) tongpunt uit zijn bek laat hangen. En als een hond zoiets doet, is hij gericht op het verslinden van vlees.

Honden zijn namelijk echte lijkenvreter. Het zijn geen roofdieren die levende prooien aanvallen zoals wolven. Ze eten alleen kadavervlees. In Tenach komt dit duidelijk uit in het verhaal van Izebel. Haar lijk wordt, als ze uit een raam te pletter is gegooid op straat, door honden opgevreten. Zie 2 Koningen 9:10.

In het verhaal van Exodus 11 zijn er in het hele land Egypte lijken, namelijk de eerstgeboren mensen en vee. Maar van de Israëlieten is niemand dood. Vandaar dat kwijlende honden zich tegoed gaan doen aan lijken, maar niet aan de Israëlieten.